BÀI TẬP - ĐẠI SỐ TUYẾN TÍNH BỘ MÔN TOÁN – ĐẠI HỌC PHENIKAA

Biên soạn: Phan Quang Sáng

CHƯƠNG 1: MA TRẬN - ĐỊNH THÚC – HỆ PHƯƠNG TRÌNH TUYẾN TÍNH

Bài 1. Tìm các số m, n, k biết:

1)
$$A_{m \times 3}.B_{n \times 4} = C_{2 \times k}$$

2)
$$A_2.B_{m \times n} = C_{k \times 5}$$

ĐS: 1)
$$m = 2, n = 3, k = 4$$

2)
$$m = 2, n = 5, k = 2$$

Bài 2. Cho 2 ma trận $A = \begin{bmatrix} 6 & 9 \\ -4 & -6 \end{bmatrix}$ và $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$. Tính : A^2 , AB và BA.

$$\underline{\mathbf{PS:}} \quad A^2 = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -3 & 12 \\ 2 & -8 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -2 & -3 \\ -6 & -9 \end{bmatrix}$$

Bài 3. Cho các ma trận:
$$A = \begin{bmatrix} 1 & 4 & 3 \\ 2 & 5 & 0 \end{bmatrix}$$
, $B = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 3 \\ 4 & 6 \end{bmatrix}$, $C = \begin{bmatrix} 2 & 7 \\ 3 & -1 \end{bmatrix}$.

Tính $A+3B^t$, AB, BA, ABC, CB.

$$\underline{\mathbf{PS:}} \ A + 3B^{t} = \begin{bmatrix} 4 & 10 & 15 \\ -1 & 14 & 18 \end{bmatrix}, AB = \begin{bmatrix} 21 & 29 \\ 12 & 13 \end{bmatrix}, BA = \begin{bmatrix} -1 & -1 & 3 \\ 8 & 23 & 6 \\ 16 & 46 & 12 \end{bmatrix}, ABC = \begin{bmatrix} 129 & 118 \\ 63 & 71 \end{bmatrix},$$

không tồn tại CB.

Bài 4. Cho các ma trận
$$A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 3 \\ 0 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$
, $B = \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ 0 & 2 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$ và $C = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$.

- 1) Hai ma trận nào có thể nhân được với nhau?
- 2) Tính AB, ABC, C^n .

 $\mathbf{\underline{DS}}$: 1) AB, BA, BC, CA

2)
$$AB = \begin{bmatrix} -1 & -3 \\ 2 & 0 \end{bmatrix}$$
, $ABC = \begin{bmatrix} -1 & -4 \\ 2 & 2 \end{bmatrix}$, $C^n = \begin{bmatrix} 1 & n \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$

Bài 5. Thực hiện các phép tính sau:

1)
$$\begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 \\ 1 & 2 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 \\ 3 \\ 1 \end{bmatrix}$$
; 2) $\begin{bmatrix} 1 & 3 & -1 \\ 2 & -2 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}^3$.

$$\underline{\mathbf{PS:}} \ 1) \begin{bmatrix} 14 \\ 10 \end{bmatrix}; 2) \begin{bmatrix} -1 & 27 & -9 \\ 18 & -28 & 0 \\ 0 & 9 & -1 \end{bmatrix}.$$

Bài 6. Cho 2 ma trận
$$A = \begin{bmatrix} -1 & 3 & 4 \\ 0 & -2 & -3 \end{bmatrix}$$
 và $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 5 \\ -3 & -1 \end{bmatrix}$

- a) Tìm ma trận X sao cho $A X = -2B^t$.
- b) Tìm ma trận Y sao cho Y' BA = 0.

BỘ MÔN TOÁN – KHOA KHCB- ĐẠI HỌC PHENIKAA

PS: a)
$$X = \begin{bmatrix} 1 & 3 & -2 \\ 4 & 8 & -5 \end{bmatrix}$$
 b) $Y = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 3 \\ -1 & -10 & -7 \\ -2 & -15 & -9 \end{bmatrix}$

Bài 7. Cho hai ma trận
$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 & 1 \\ 2 & 3 & 4 & 2 \end{bmatrix}; B = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 2 & -1 \\ -2 & 3 \\ 1 & 5 \end{bmatrix}$$

Hãy thực hiện phép tính: AB, B^tA^t . Kiểm tra lại đẳng thức $(AB)^t = B^tA^t$ có đúng với các ma trận A, B hay không.

$$\underline{\mathbf{PS:}} \quad AB = \begin{bmatrix} 0 & 10 \\ -2 & 21 \end{bmatrix}; B^t A^t = \begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 10 & 21 \end{bmatrix}.$$

Bài 8. Cho các ma trận:

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 2 & 1 \\ 3 & -1 & 2 \\ 0 & 2 & 0 \\ 3 & -2 & 1 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ 1 & 5 \\ 1 & 3 \\ 2 & 2 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & -2 & -1 \end{bmatrix}$$

Tìm phần tử nằm ở hàng 2, cột 3 của ma trận $3A^tBC$

ĐS: 15

Bài 9. Cho ma trận
$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

- 1) Tìm ma trận X thỏa mãn $A^2 + 2A 3X = 0$
- 2) Tính A^{2017}

$$\mathbf{\underline{DS}}: 1) \ X = \begin{bmatrix} \frac{8}{3} & 2 \\ 0 & \frac{8}{3} \end{bmatrix}; \ 2) \ A^{2017} = \begin{bmatrix} 2^{2017} & 2017.2^{2016} \\ 0 & 2^{2017} \end{bmatrix}$$

Bài 10. Tính các định thức sau:

a)
$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 2 & 0 & 2 \\ -1 & 2 & 5 \end{vmatrix}$$
 b) $\begin{vmatrix} 1 & 2 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 & 2 \\ 2 & 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 2 & 1 \end{vmatrix}$ c) $\begin{vmatrix} 4 & 0 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 2 \\ 1 & 2 & -1 & 0 \end{vmatrix}$ d) $\begin{vmatrix} 1 & -1 & 3 \\ 1 & 1 & -2 \\ -2 & 5 & 4 \end{vmatrix}$ e) $\begin{vmatrix} 1 & 3 & -6 \\ 1 & -1 & 2 \\ -8 & 5 & 4 \end{vmatrix}$ f) $\begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & -1 & 1 \\ 1 & -1 & 2 & 0 \end{vmatrix}$ **PS:** a) -24 b) -7 c) -37 d)35 e)-56 f)-24

Bài 11. Tính các đinh thức sau:

1)
$$\begin{vmatrix} x & 1 & 1 \\ 1 & x & 1 \\ 1 & 1 & x \end{vmatrix}$$
; 2) $\begin{vmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & x \\ 1 & x & 0 \end{vmatrix}$; 3) $\begin{vmatrix} 1 & -a & 1 \\ -2 & 1 & -a \\ 3 & -2 & 1 \end{vmatrix}$; 4) $\begin{vmatrix} 1 & 0 & 3 & 1 \\ 0 & 2 & 6 & 0 \\ -1 & 0 & -3 & 1 \\ 4 & 1 & 5 & 0 \end{vmatrix}$; 5) $\begin{vmatrix} 4 & 0 & 0 & -1 \\ 3 & -1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & -2 & -2 \\ 1 & -2 & -1 & 0 \end{vmatrix}$.

PS: 1) $(x+2)(x-1)^2$ 2) 0 3) $3a^2-4a+2$ 4) 40 5) -45

Bài 12. Cho ma trận
$$A = \begin{bmatrix} -2 & 1 & m \\ 1 & -1 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \end{bmatrix}$$

- 1) Với m=1 hãy tính det A, $det(5A^t)$, $det(A^4)$
- 2) m là giá trị nào đó mà det A=3 . Với những giá trị m đó hãy tính det (A^{-1}) , det $(2A^2)$

DS: 1) det
$$A = 2$$
, det $(5A^{t}) = 250$, det $(A^{4}) = 16$
2) det $A^{-1} = \frac{1}{3}$, det $(2A^{2}) = 72$

Bài 13. Tính các định thức sau:

a)
$$\begin{vmatrix} 4 & -2 & m \\ -5 & m & 1 \\ 2 & 4 & -3 \end{vmatrix}$$
 b) $\begin{vmatrix} 1 & m & m & 2 \\ 1 & m & 2 & m \\ 1 & 2 & m & m \\ 2 & 1 & 1 & 1 \end{vmatrix}$

PS: a)
$$-2m^2 - 32m + 10$$

b) $3(2m+3)(m-1)(m-2)^2$

Bài 14. Cho hai ma trận A, B vuông cấp 3 có: det(2A) = -4, $det(B^3) = 8$, $det(A+B) = \frac{5}{2}$.

Tính det A, det B, det (A^tB^t) , det $(5A^4B^{-1})$, det $(AB+B^2)$.

<u>PS</u>: det A = -1/2; det B = 2; det $(A^{t}B^{t}) = -1$; det $(5A^{4}B^{-1}) = 125/32$; det $(AB + B^{2}) = 5$.

Bài 15. Cho ma trận A cấp 3 có det(2A) = 80.

- a) Chứng minh ma trận A khả nghịch.
- b) Tính $\det(A^{-1})$, $\det(A^t)$ và $\det(A^6)$.

<u>PS</u>: a) det $A = 10 \neq 0$, nên ma trận A khả nghịch.

b)
$$\det(A^{-1}) = \frac{1}{10}$$
, $\det(A^{t}) = 10$, $\det(A^{6}) = 10^{6}$

Bài 16. Cho các ma trận:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ 3 & 0 & 2 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} -2 & -6 & 5 \\ -1 & -4 & 3 \\ 3 & 9 & -7 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ 3 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$
 và
$$D = \begin{bmatrix} -2 & -2 & 3 \\ -1 & -4 & 3 \\ 3 & 3 & -3 \end{bmatrix}.$$

- 1) Hãy tính các tích AB và BA. Từ đó hãy cho biết ma trận A có khả nghịch không? chỉ ra ma trận nghịch đảo (nếu có) của ma trận A.
- 2) Ma trận C có phải ma trận nghịch đảo của ma trận B hay không? Vì sao?
- 3) Tìm ma trận X (nếu có) thỏa mãn: XA = B.
- 4) Hãy tính tích CD. Từ đó hãy cho biết ma trận D có khả nghịch không? chỉ ra ma trận nghịch đảo (nếu có) của ma trận D.

DS: 1)
$$AB = BA = I_3$$
, $A^{-1} = B$ 2) không 3) $X = B^2 = ...$ 4) $CD = 3I_3$

Bài 17. Tìm ma trân nghich đảo (nếu có) của các ma trân sau

a)
$$A = \begin{bmatrix} 2 & -5 \\ 3 & -3 \end{bmatrix}$$

b)
$$B = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 1 \\ 1 & 3 & 2 \\ 2 & -1 & 0 \end{bmatrix}$$

b)
$$B = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 1 \\ 1 & 3 & 2 \\ 2 & -1 & 0 \end{bmatrix}$$
 c) $C = \begin{bmatrix} -1 & 1 & 3 \\ 1 & 4 & -2 \\ 1 & 3 & -1 \end{bmatrix}$

PS: a)
$$A^{-1} = \begin{bmatrix} -\frac{1}{3} & \frac{5}{9} \\ \frac{1}{3} & \frac{2}{9} \end{bmatrix}$$

$$\underline{\mathbf{PS:}} \text{ a) } A^{-1} = \begin{bmatrix} -\frac{1}{3} & \frac{5}{9} \\ \frac{1}{3} & \frac{2}{9} \end{bmatrix} \text{ b) } B^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{2}{3} & -\frac{1}{3} & -1 \\ \frac{4}{3} & -\frac{2}{3} & -3 \\ -\frac{7}{3} & \frac{5}{3} & 5 \end{bmatrix} \text{ c) } C^{-1} = \frac{-1}{6} \begin{bmatrix} 2 & 10 & -14 \\ -1 & -2 & 1 \\ -1 & 4 & -5 \end{bmatrix}$$

c)
$$C^{-1} = \frac{-1}{6} \begin{bmatrix} 2 & 10 & -14 \\ -1 & -2 & 1 \\ -1 & 4 & -5 \end{bmatrix}$$

Bài 18. Cho ma trận
$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & -1 \\ 4 & 3 & 0 \\ 1 & 1 & x \end{bmatrix}$$
.

- 1) Tìm x để ma trận A khả nghịch và thỏa mãn $\det(A^{-1}) = 2$.
- 2) Tìm ma trận nghịch đảo của A khi x = 2.

PS: 1)
$$x = \frac{3}{4}$$
; 2) $A^{-1} = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 1 \\ -8/3 & 5/3 & -4/3 \\ 1/3 & -1/3 & 2/3 \end{bmatrix}$.

Bài 19. Cho hai ma trận:
$$A = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$
 và $B = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 2 & 2 & 3 \end{bmatrix}$.

- 1) Tìm ma trận nghịch đảo của A.
- 2) Tìm ma trân X sao cho $XA = B^t$.
- 3) Tìm ma trận Y sao cho AYA = B.

ĐS: 1)
$$A^{-1} = \begin{bmatrix} 1/5 & 3/5 \\ 1/5 & -2/5 \end{bmatrix}$$
; 2) $X = \begin{bmatrix} 3/5 & -1/5 \\ 1/5 & -7/5 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$; 3) Không tồn tại ma trận Y .

Bài 20. Cho ma trận
$$A = \begin{bmatrix} m-1 & -3 & 1 \\ 2 & -1 & 2 \\ -3 & 5 & -2 \end{bmatrix}$$
,

- a) Tìm m để ma trận A khả nghịch
- b) Với m=3, tìm ma trận nghịch đảo nếu có của ma trận A.

PS: a) det
$$A = -8m + 21$$
. A khả nghịch $\Leftrightarrow m \neq 21/8$

b)
$$A^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{8}{3} & \frac{1}{3} & \frac{5}{3} \\ \frac{2}{3} & \frac{1}{3} & \frac{2}{3} \\ -\frac{7}{3} & \frac{1}{3} & -\frac{4}{3} \end{bmatrix}$$

Bài 21. Cho ma trận
$$A = \begin{bmatrix} m & 1 & 2 \\ 1 & m & 2 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

- a) Tìm m để ma trận A khả nghịch.
- b) Khi A khả nghịch, tính $det(A^{-1})$.

$$\det A = m^2 - 6m + 5$$

$$\underline{\mathbf{DS:}} \quad \text{a)} \quad \det A \neq 0 \Leftrightarrow \begin{cases} m \neq 1, & \text{b)} \det \left(A^{-1} \right) = \frac{1}{m^2 - 6m + 5} \\ m \neq 5. \end{cases}$$

Bài 22(+). Cho ma trận
$$A = \begin{bmatrix} 1 & -2 & 1 \\ 0 & m & -1 \\ 1 & -1 & 3 \end{bmatrix}$$

- 1) Tìm *m* để ma trận *A* khả nghịch.
- 2) Giả sử m là những giá trị mà ma trận A khả nghịch. Chứng minh rằng với những giá trị mđó thì A^2 , A^3 cũng khả nghịch.
- 3) Với m=-1, hãy tìm ma trận nghịch đảo của A.

$$\underline{\mathbf{DS}}: 1) \, m \neq -1/2 \qquad 3) \, A^{-1} = \begin{bmatrix} 4 & -5 & -3 \\ 1 & -2 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Bài 23(+). Cho ma trận
$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 3 & -1 \\ 1 & 4 & -2 & 2 \\ 3 & -2 & 1 & -3 \\ -1 & 3 & m & 2 \end{bmatrix}$$
.

- a) Tìm điều kiên của *m* để ma trân *A* khả nghich.
- b) Khi A khả nghịch, hãy tìm phần tử nằm ở hàng 4, cột 3 của ma trận nghịch đảo của A.

PS: a)
$$m \neq 2$$
 b) $\frac{m+5}{m-2}$

Bài 24(+). Cho ma trận
$$A = \begin{bmatrix} 1+m & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1+m & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1+m & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1+m \end{bmatrix}$$

- 1) Tìm điều kiện của m để A khả nghịch
- 2) Khi A khả nghịch, giả sử ma trận nghịch đảo của A là $A^{-1} = (c_{ij})_{4\times4}$. Tìm m để $c_{23} = \frac{1}{A}$

$$v\grave{a}\det\left(A^{-1}\right) = -\frac{1}{16}$$

$$\underline{\mathbf{DS}}$$
: 1) $m \neq 0$ và $m \neq -4$ 2) $m = -2$

2)
$$m = -2$$

Bài 25. Cho hai ma trận
$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 2 \\ 1 & -2 & 2 & 2 \\ 1 & 3 & 3 & -1 \\ 3 & 0 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$
 và $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & -2 \\ 1 & 1 & -2 & -2 \\ 1 & 1 & 1 & 1 \\ 3 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$.

- 1) Tìm phần tử nằm ở vị trí hàng 3, cột 2 của ma trận A^2 .
- 2) Tính A+B.
- 3) Chứng minh A khả nghịch. Tìm phần tử nằm ở vị trí hàng 1, cột 3 của ma trận A^{-1} .
- 4) Tính det(A+B) và $det(A^2+BA)$.

<u>PS</u>: 1) Phần tử cần tìm là tích của "hàng 3 ma trận A" với "cột 2 ma trận A";

2)
$$A + B = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 & 0 \\ 2 & -1 & 0 & 0 \\ 2 & 4 & 4 & 0 \\ 6 & 1 & 2 & 3 \end{bmatrix}$$
; 4) $\det(A + B) = -24$; $\det(A^2 + BA) = -1008$.

Bài 26. Tìm hạng của các ma trận sau:

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 7 & 3 & 1 & 6 \\ 3 & 5 & 2 & 2 & 4 \\ 9 & 4 & 1 & 7 & 2 \end{bmatrix}; \quad B = \begin{bmatrix} 3 & 4 & 1 & 2 \\ 1 & 4 & 7 & 2 \\ 1 & 10 & 17 & 4 \\ 4 & 1 & 3 & 3 \end{bmatrix}; \quad C = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 3 & 1 & 3 & 1 \\ 3 & 5 & 3 & 5 & 3 \\ 7 & 9 & 7 & 9 & 7 \end{bmatrix}.$$

<u>ĐS</u>: r(A) = 2, r(B) = 3, r(C) = 2

Bài 27. Tìm hạng của các ma trận sau:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 4 & 2 \\ 2 & 1 & 1 & 4 \\ -1 & -2 & 1 & -2 \end{bmatrix}; \qquad B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -2 \\ -4 & -1 & 5 \\ 1 & 3 & 7 \\ 5 & 0 & -11 \end{bmatrix}; \qquad C = \begin{bmatrix} 3 & 21 & 0 & 9 & 0 \\ 0 & 7 & -1 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 6 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

<u>PS:</u> r(A) = 2; r(B) = 3; r(C) = 3.

Bài 28: Xác định hạng của các ma trận sau tùy theo tham số a:

1)
$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -3 \\ 2 & 1 & a \\ 1 & a & 3 \end{bmatrix}$$
 2) $B = \begin{bmatrix} 3 & a & 1 & 2 \\ 1 & 4 & 7 & 2 \\ 1 & 10 & 17 & 4 \\ 4 & 1 & 3 & 3 \end{bmatrix}$

<u>ĐS</u>: 1) Với $a = 0; -5 \rightarrow r(A) = 2; a \ne 0; -5 \rightarrow r(A) = 3.$ 2) Với $a = 0 \rightarrow r(B) = 2; a \ne 0 \rightarrow r(B) = 3.$

Bài 29. Tìm m để ma trận sau có hạng bằng 2:

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 1 & 4 & 1 \\ m & 2 & 3 & 1 \\ 3 & -1 & 1 & 0 \\ 3 & 3 & 7 & 2 \end{bmatrix}$$

 $\underline{\mathbf{DS}}$: m = 0

Bài 30. Cho
$$A = \begin{bmatrix} -3 & -3 & 3 \\ 0 & 1 & -1 \\ 6 & 5 & -8 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 3 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$
 và I là ma trận đơn vị cấp 3 .

- 1) Tìm ma trân X sao cho 2A-3X=5I.
- 2) Tính $A + B^2$ và $B.A^t$. Từ đó hãy cho biết ma trận B có khả nghịch không ? nếu có, hãy suy ra ma trận nghịch đảo của ma trận B.
- 3) Tìm $x \in \mathbb{R}$ sao cho $\det(B xI) = 0$. Tìm ma trận Y thỏa mãn: (B 3I)Y = 0.

PS: 1)
$$X = \begin{bmatrix} -11/3 & -2 & 2 \\ 0 & -1 & -2/3 \\ 4 & 10/3 & -7 \end{bmatrix}$$

PS: 1)
$$X = \begin{bmatrix} -11/3 & -2 & 2 \\ 0 & -1 & -2/3 \\ 4 & 10/3 & -7 \end{bmatrix}$$
; 2) $A + B^2 = \begin{bmatrix} 4 & -3 & 9 \\ -3 & 12 & 4 \\ 9 & 4 & -6 \end{bmatrix}$; $B.A^t = -3I$.

3)
$$x = 3 \lor x = \frac{-3 \pm \sqrt{13}}{2}$$
; $Y = \begin{bmatrix} 3z & 2z & z \end{bmatrix}^t, z \in \mathbb{R}$.

Bài 31. Cho
$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & -1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 3 & 2 \end{bmatrix}$$
 và $B = \begin{bmatrix} 5 \\ 7 \\ 6 \end{bmatrix}$. Tìm các ma trận X sao cho $AX = B$.

$$\mathbf{\underline{DS:}} \quad X = \begin{bmatrix} 2z+1\\ 0.5z-4\\ z\\ 3-1.5z \end{bmatrix}, \ z \in \mathbb{R} \ .$$

Bài 32. Giải các phương trình sau:

a)
$$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} X = \begin{bmatrix} 3 & 5 \\ 5 & 9 \end{bmatrix}$$

b)
$$X \begin{bmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 3 & -2 & 4 \\ 2 & 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 0 \\ 3 & 1 & 3 \\ 3 & 4 & 4 \end{bmatrix}$$

$$\underline{\mathbf{PS:}} \quad \mathbf{a)} \quad X = \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$$

b)
$$X = \begin{bmatrix} 20 & -15 & 13 \\ 17 & -12 & 11 \\ 48 & -35 & 30 \end{bmatrix}$$

Bài 33. Giải các hệ phương trình tuyến tính sau:

1)
$$\begin{cases} x + y - 2z - 4t = 0 \\ 3x - y + 2z - 8t = 0; \\ x + 4y - z - 7t = 0 \end{cases}$$

2)
$$\begin{cases} 2x+2y-z+t=2\\ 4x+3y-z+2t=3\\ 8x+5y-3z+4t=6\\ 3x+3y-2z+2t=3 \end{cases}$$

3)
$$\begin{cases} 3x + 2y + 3z + 4t = 1\\ x + y + z = -2\\ 6x + 5y + 6z + 4t = -5\\ 7x + 5y + 7z + 8t = 0 \end{cases}$$

4)
$$\begin{cases} x-4y+3z = 1\\ 5x+5y-z = 2\\ 7x+2y+3z = 10\\ -2x+3y+z = 5 \end{cases}$$

$$\underline{\mathbf{DS:}} \ 1) \ \big\{ x = 3t; \ y = t; \ z = 0; \ t \in \mathbb{R} \big\}$$

2)
$$\left(\frac{1}{2}; \frac{1}{2}; -\frac{1}{2}; -\frac{1}{2}\right)$$

3)
$$\{x = -4t - z + 5; y = 4t - 7; z, t \in \mathbb{R}\}$$

Bài 34. Tìm m để hệ phương trình sau trở thành hệ Cramer? Khi đó hãy tính thành phần x trong công thức nghiệm:

$$\begin{cases} x - 2y + z = 2\\ 2my - 2z = 1\\ -x + y - 3z = 3 \end{cases}$$

$$\underline{\mathbf{DS:}}$$
 $m \neq -1/2$

Bài 35. Với giá trị nào của m thì các hệ phương trình sau có nghiệm:

a)
$$\begin{cases} x-2y+ \ z-t=-1 \\ 3x+ \ y-2z+ \ t=2 \ ; \\ x+5y-4z+mt=5 \end{cases}$$
 b)
$$\begin{cases} x+y+10z-6t=3 \\ x+2y+mz-t=1 \ . \\ 2x+5y-z+mt=2 \end{cases}$$

$$\underbrace{\mathbf{DS:}}_{} \text{ a) } m \neq 4 \text{ b) } m \neq 3$$

Bài 36. Với giá trị nào của m thì các hệ phương trình sau có nghiệm:

a)
$$\begin{cases} x-2y+z-t=-1\\ 3x+y-2z+t=2\\ x+5y-4z+mt=5 \end{cases}$$
 b)
$$\begin{cases} x+y+10z-6t=3\\ x+2y+mz-t=1\\ 2x+5y-z+mt=2 \end{cases}$$

Bài 37. Với giá trị nào của *m* thì hệ phương trình sau có nghiệm duy nhất? Có vô số nghiệm?

$$\begin{cases} x+3y & -2t=0 \\ -y+2z-t=0 \\ 2x & -z+t=0 \\ 4x+y+mz & = 0 \end{cases}$$

<u>PS</u>: $\det(A) = 11m + 5$ với A là ma trận hệ số của hệ (Hệ vuông thuần nhất có nghiệm duy nhất khi và chỉ khi $\det(A) \neq 0$, có vô số nghiệm khi và chỉ khi $\det(A) = 0$)

Bài 38. Cho hệ phương trình:

$$\begin{cases} x+y+z=1\\ 2x+3y-z=4\\ 3x+3y+(m+4)z=m^2+2 \end{cases}$$

- a) Hệ phương trình có nghiệm duy nhất?
- b) Giải hệ phương trình với m=-1.

DS: a)
$$m \neq -1$$
 b)
$$\begin{cases} x = -1 - 4z \\ y = 2 + 3z \\ z \in \mathbb{R} \end{cases}$$

Bài 39. Tìm tất cả các ma trận X (nếu có) thỏa mãn:

1)
$$\begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 3 \end{bmatrix} X = X \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 3 \end{bmatrix}$$
; 2) $X \begin{bmatrix} -1 & 2 & 1 \\ -1 & 1 & 0 \\ 1 & -1 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 & -1 & 1 \\ 1 & 0 & 2 \end{bmatrix}$ 3) $X \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ 5 & -4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ -5 & 6 \end{bmatrix}$

4)
$$\begin{bmatrix} 1 & 3 & 2 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix} X = \begin{bmatrix} 2 \\ -1 \\ 3 \end{bmatrix}$$
 5)
$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & -3 \\ 3 & 2 & -4 \\ 2 & -1 & 0 \end{bmatrix} X = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 0 \\ 10 & 2 & 7 \\ 10 & 7 & 8 \end{bmatrix}$$

$$\underline{\mathbf{PS}}: 1) \ X = \begin{bmatrix} x & y \\ y & x+y \end{bmatrix}, x, y \in \mathbb{R}; \quad 2) \ X = \begin{bmatrix} -3 & 7 & 2 \\ 1 & -1.5 & 0.5 \end{bmatrix};$$

$$3) X = \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ 5 & -4 \end{bmatrix};$$

4)
$$X = \begin{bmatrix} 7/4 \\ 5/4 \\ -7/4 \end{bmatrix}$$
;

3)
$$X = \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ 5 & -4 \end{bmatrix}$$
; 4) $X = \begin{bmatrix} 7/4 \\ 5/4 \\ -7/4 \end{bmatrix}$; 5) $X = \begin{bmatrix} 6 & 4 & 5 \\ 2 & 1 & 2 \\ 3 & 3 & 3 \end{bmatrix}$